

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

21 06 20 18 р.

м. Київ

№ 668

Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами

На виконання абзацу двадцять другого частини першої статі 64 Закону України «Про освіту», з метою впровадження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24, у спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити типову освітню програму спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (далі – Типова освітня програма), що додається.

2. Встановити, що при складанні освітніх програм спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами на основі Типової освітньої програми, затвердженої цим наказом, вилучення з освітнього процесу предметів інваріантної складової не допускається. Години на їх вивчення можуть зменшуватися не більше ніж удвічі порівняно з показниками Типової освітньої програми.

3. Департаментам (управлінням) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, директорам закладів загальної середньої освіти забезпечити необхідні умови щодо реалізації Типової освітньої програми.

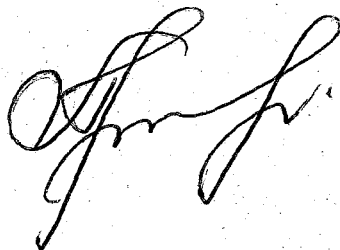
4. Ввести Типову освітню програму в дію:
для 10-х класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами на 2018/2019, 2019/2020 навчальний рік;
для 11-х класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами на 2018/2019, 2019/2020 та 2020/2021 навчальний рік.

5. Визначити таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 12 лютого 2015 року № 134 (зі змінами) «Про затвердження Типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку».

6. Управлінню адміністративно-господарського та організаційного забезпечення (Єрко І. А.) зробити відмітку у справах архіву.

7. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Міністерства освіти і науки України
від _____ 2018 р. № _____

Типова освітня програма спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами

**Загальні положення типової освітньої програми
спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з
особливими освітніми потребами**

Типова освітня програма спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 року за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».

Типова освітня програма спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (далі - Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Типова освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчальних планів (таблиці 1-8). Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей та мови навчання передбачено окремі варіанти навчальних планів для дітей з порушеннями зору: (сліпих та зі зниженим зором – таблиці 1, 2), для дітей з порушеннями слуху: (глухих – таблиці 3, 4; зі зниженим слухом – таблиці 5, 6), для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату – таблиці 7, 8;

очікувані результати навчання здобувачів освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в переліку навчальних програм у таблиці 9;

перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в таблиці 10;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 11-12-х класів складає 2240 годин/навчальний рік: для 11-х класів – 1120 годин/навчальний рік, для 12-х класів – 1120 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (далі – навчальний план).

Навчальними планами старшої школи передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети та курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. Години варіативної складової передбачаються на: збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової; упровадження курсів за вибором; факультативи, індивідуальні та групові заняття.

Навчальні плани спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами складені відповідно до академічного рівня змісту освіти. Цей варіант навчального плану є універсальним; навчальний час рівномірно розподілений між окремими предметами. Основними напрямками диференціації навчання є розширення вивчення окремих предметів, доповнення інваріантної складової навчальних планів додатковими предметами та курсами за вибором учнів, факультативами; запровадження індивідуальної форми навчання.

Навчальні плани спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких спрямований на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти. Вибір курсів з корекційно-розвиткової роботи у старшій школі визначається навчальним закладом відповідно до контингенту в межах передбачених годин («Соціально-побутове орієнтування», «Орієнтування в просторі», «Українська жестова мова», «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови», «Розвиток слухового сприймання та формування вимови», «Лікувальна фізкультура», «Ритміка», «Корекція розвитку»). Корекційно-розвиткові заняття проводять спеціалісти закладу освіти: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури, вчитель музичної культури.

У старшій школі для дітей з особливими освітніми потребами курс «Захист Вітчизни» викладається з метою підготовки молоді до забезпечення власної безпеки у надзвичайних ситуаціях мирного та воєнного часу. Заняття з курсу «Захист Вітчизни» можуть проводитись наприкінці навчального року в рамках навчальної практики учнів, у т. ч. з використанням навчально-методичної бази військових частин, відповідних кафедр закладів вищої освіти, військових комісаріатів, оборонно-спортивних, військово-патріотичних оздоровчих таборів тощо.

У спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами години з фізичної культури враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів (наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів»).

Повноцінність базової загальної середньої освіти здобувачів освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять, які обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-ти денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою (і рідною – у разі відмінності, українською жестовою)	Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в

		мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас. Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови (української жестової мови) та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб. Навчальні ресурси: підручники, словники, жестівники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати

		та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності;

		доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ошадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, (в тому числі за допомогою української

		жестової мови) національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Наскрізні лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;
позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст – бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування запозичення, страхування кредитування тощо). Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування

економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Естетична культура

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

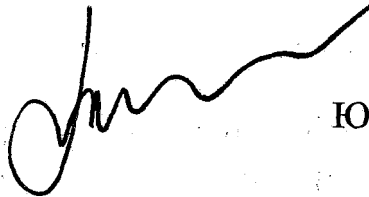
створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми закладу освіти, цей заклад складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

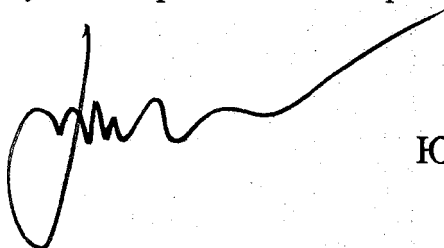
Таблиця 1
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою для дітей з порушеннями зору
(сліпих та зі зниженим зором)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11	12
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Іноземна мова	3	3
Зарубіжна література	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта:		
правознавство	1	-
економіка	-	1
людина і світ	-	0,5
філософія	-	-
Художня культура	0,5	0,5
Алгебра	2	2
Геометрія	2	2
Астрономія	-	0,5
Біологія	1,5	1,5
Географія	1,5	-
Фізика	3	3
Хімія	1	2
Екологія	-	0,5
Технології	1	1
Інформатика	1	2
Фізична культура	2	2
Захист Вітчизни	1	1
Разом	29	31
*Корекційно-розвиткові заняття	2	2
Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів	3	1
Гранично допустиме навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)	32	32

*Корекційно-розвиткові заняття не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

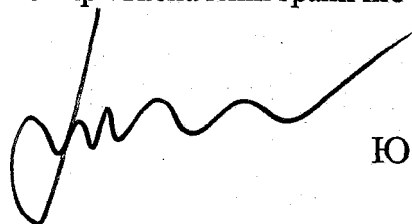
Таблиця 2
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням російською мовою для дітей з порушеннями зору
(сліпих та зі зниженим зором)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11	12
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Російська мова	1	1
Іноземна мова	3	2,5
Інтегрований курс «Література» (російська та зарубіжна)	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта:		
правознавство	1	-
економіка	-	1
людина і світ	-	0,5
філософія	-	-
Художня культура	0,5	0,5
Алгебра	2	2
Геометрія	2	2
Астрономія	-	0,5
Біологія	1,5	1,5
Географія	1,5	-
Фізика	3	3
Хімія	1	2
Екологія	-	0,5
Технології	1	1
Інформатика	1	2
Фізична культура	2	2
Захист Вітчизни	1	1
Разом	30	31,5
*Корекційно-розвиткові заняття	2	2
Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів	2	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня	32	32

* Корекційно-розвиткові заняття не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

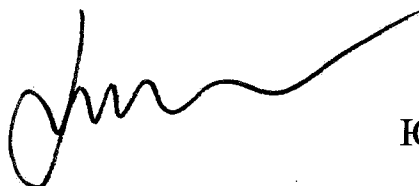
Таблиця 3
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою для дітей з порушеннями слуху
(глухих дітей)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11	12
Українська мова	3	3
Українська література	2	2
Зарубіжна література	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта:		
правознавство	1	-
економіка	-	1
людина і світ	-	0,5
філософія	-	-
Художня культура	0,5	0,5
Алгебра	2	2
Геометрія	2	2
Астрономія	-	0,5
Біологія	1,5	1,5
Географія	1,5	-
Фізика	3	3
Хімія	1	2
Екологія	-	0,5
Технології	1	1
Інформатика	1	2
Фізична культура	2	2
Захист Вітчизни	1	1
Разом	27	29
*Корекційно-розвиткові заняття	2	2
Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів	5	3
Гранично допустиме навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)	32	32

*Корекційно-розвиткові заняття не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

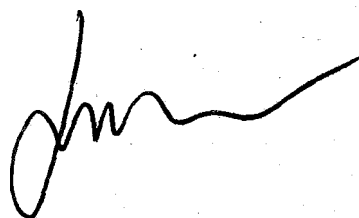
Таблиця 4
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням російською мовою для дітей з порушеннями слуху
(глухих дітей)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11	12
Українська мова	3	3
Українська література	2	2
Російська мова	2	2
Інтегрований курс «Література» (російська та зарубіжна)	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта:		
правознавство	1	-
економіка	-	1
людина і світ	-	0,5
філософія	-	-
Художня культура	0,5	0,5
Алгебра	2	2
Геометрія	2	2
Астрономія	-	0,5
Біологія	1,5	1,5
Географія	1,5	-
Фізика	3	3
Хімія	1	2
Екологія	-	0,5
Технології	1	1
Інформатика	1	2
Фізична культура	2	2
Захист Вітчизни	1	1
Разом	29	31
*Корекційно-розвиткові заняття	2	2
Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів	3	1
Гранично допустиме навантаження на учня	32	32

*Корекційно-розвиткові заняття не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

Ю. Ф. Кононенко

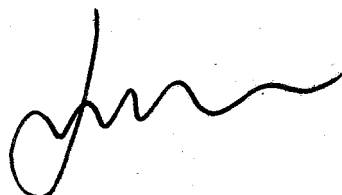
Таблиця 5
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою для дітей з порушеннями слуху
(дітей зі зниженим слухом)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11	12
Українська мова	3	3
Українська література	2	2
Іноземна мова	2	2
Зарубіжна література	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта:		
правознавство	1	-
економіка	-	1
людина і світ	-	0,5
філософія	-	-
Художня культура	0,5	0,5
Алгебра	2	2
Геометрія	2	2
Астрономія	-	0,5
Біологія	1,5	1,5
Географія	1,5	-
Фізика	3	3
Хімія	1	2
Екологія	-	0,5
Технології	1	1
Інформатика	1	2
Фізична культура	2	2
Захист Вітчизни	1	1
Разом	29	31
*Корекційно-розвиткові заняття	4	4
Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів	3	1
Гранично допустиме навантаження на учня	32	32

*Корекційно-розвиткові заняття не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

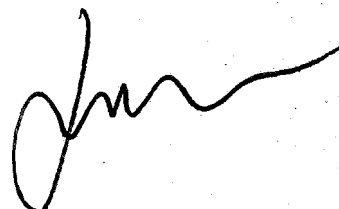
Таблиця 6
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням російською мовою для дітей з порушеннями слуху
(дітей зі зниженим слухом)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11	12
Українська мова	3	3
Українська література	2	2
Російська мова	1	1
Іноземна мова	2	2
Інтегрований курс «Література» (російська та зарубіжна)	1	1
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта:		
правознавство	1	-
економіка	-	1
людина і світ	-	0,5
філософія	-	-
Художня культура	0,5	0,5
Алгебра	2	2
Геометрія	2	2
Астрономія	-	0,5
Біологія	1,5	1,5
Географія	1,5	-
Фізика	3	3
Хімія	1	2
Екологія	-	0,5
Технології	1	1
Інформатика	1	2
Фізична культура	2	2
Захист Вітчизни	1	1
Разом	29	31
*Корекційно-розвиткові заняття	4	4
Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів	3	1
Гранично допустиме навантаження на учня	32	32

*Корекційно-розвиткові заняття не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

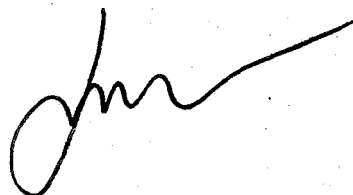
Таблиця 7
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою
для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11	12
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Іноземна мова	3	3
Зарубіжна література	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта:		
правознавство	1	-
економіка	-	1
людина і світ	-	0,5
філософія	-	-
Художня культура	0,5	0,5
Алгебра	2	2
Геометрія	2	2
Астрономія	-	0,5
Біологія	1,5	1,5
Географія	1,5	-
Фізика	3	3
Хімія	1	2
Екологія	-	0,5
Технології	1	1
Інформатика	1	2
Фізична культура	2	2
Захист Вітчизни	1	1
Разом	29	31
*Корекційно-розвивиткові заняття	4	4
Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів	3	1
Гранично допустиме навантаження на учня	32	32

*Корекційно-розвиткові заняття не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

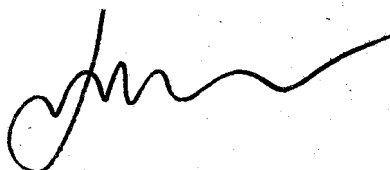
Ю. Г. Кононенко

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням російською мовою
для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11	12
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Російська мова	1	1
Іноземна мова	3	3
Інтегрований курс «Література» (російська та зарубіжна)	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта:		
правознавство	1	-
економіка	-	1
людина і світ	-	0,5
філософія	-	-
Художня культура	0,5	0,5
Алгебра	2	2
Геометрія	2	2
Астрономія	-	0,5
Біологія	1,5	1,5
Географія	1,5	-
Фізика	3	3
Хімія	1	2
Екологія	-	0,5
Технології	1	1
Інформатика	1	2
Фізична культура	2	1,5
Захист Вітчизни	1	0,5
Разом	30	31
*Корекційно-розвиткові заняття	4	4
Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів	2	1
Гранично допустиме навантаження на учня	32	32

*Корекційно-розвиткові заняття не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

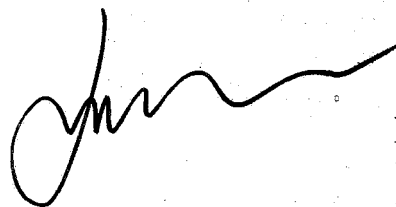

Ю. Г. Кононенко

Перелік навчальних програм
для здобувачів освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти
III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами
(затверджені наказом МОН від 14.07.2016 № 826)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою
3.	Астрономія
4.	Біологія
5.	Всесвітня історія
6.	Географія
7.	Екологія
8.	Економіка
9.	Зарубіжна література
10.	Захист Вітчизни
11.	Інформатика
12.	Історія України
13.	Людина і світ
14.	Математика
15.	Правознавство
16.	Технології
17.	Українська література
18.	Фізика
19.	Фізична культура
20.	Хімія
21.	Художня культура
22.	Література (російська та зарубіжна)
23.	Російська мова
24.	Англійська мова

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

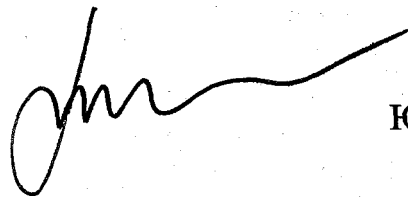
Ю. Г. Кононенко

Таблиця 10
до Типової освітньої програми

Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи для здобувачів освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами

№ з/п	Назва корекційно-розвиткової програми
1.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухового сприймання та формування вимови для дітей зі зниженим слухом» для 11-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів (спеціальних та з інклюзивним навчанням), навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Автомонова І. В., Різоль М. В., Коноваленко М. В.)
2.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухозоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови для глухих дітей» для 11-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів (спеціальних та з інклюзивним навчанням), навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Васильєва В. В., Юхимович Л. Ф., Ільченко Е. С.)
3.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (базова) для 11-12 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Чеботарьова О. В., Іоганова Н. А., Топчій Н. Г.)
4.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку (розвиток художньо-естетичної діяльності)» для 11-12 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (авт. Гаман Л. М., Чеботарьова О. В.)
5.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку (арт-корекція засобами нетрадиційних видів занять)» для 11-12 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (авт. Крисяк О. В., Чеботарьова О. В.)

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко